

Obsah

	Krátce na úvod	1
1	Systémy pro uchovávání a vyhledávání textových informací	3
1.1	Základní vymezení	3
1.1.1	Srovnání relačních SŘBD a textově orientovaných systémů	4
1.1.2	Vlastnosti textově orientovaných systémů	6
1.2	Dokumentografické systémy	9
1.2.1	Typické vlastnosti	9
1.2.2	Příklady	11
1.3	Fulltextové systémy	11
1.3.1	Typické vlastnosti	11
1.3.2	Příklady fulltextových systémů	14
1.4	Hypertextové systémy	14
1.4.1	Typické vlastnosti	14
1.4.2	Příklady hypertextových systémů	15
I	Hypertextová teorie	17
2	Začínáme s hypertexty	19
2.1	Koncept hypertextu	19
2.2	K historii hypertextu	23
2.3	Technologie hypertextu	24
2.4	Výhody a nevýhody hypertextu, oblasti aplikací	26
3	Hypertextová data a jejich explorace	33
3.1	Uzel	33
3.1.1	Velikost uzlu	34
3.1.2	Typové uzly	35
3.1.3	Semistrukturované uzly	35
3.1.4	Složené uzly	35
3.1.5	Koncept hyperobjektů	36
3.2	Hypertextové spoje	37
3.2.1	Referenční spoje	39
3.2.2	Typové spoje	39
3.2.3	Typy spojů podle topologie spojového bodu a cíle spoje	40
3.3	Interakce s hypertextem	41
3.3.1	Navigace	43

3.3.2	Přístup pomocí dotazování a filtry	47
4	Klasifikace hypertextových systémů	49
4.1	Publikační systémy	50
4.1.1	Xanadu	51
4.2	Prohlížeční systémy	52
4.2.1	ZOG	52
4.2.2	KMS	53
4.2.3	Hyperties	53
4.2.4	HyperCard	54
4.3	Aplikace systémů INTERMEDIA, NOTECARDS a gIBIS	54
II	Návrh hypertextové aplikace	59
5	Tvorba hypertextu — modely komunikace	63
5.1	Rétorický model	63
5.1.1	Logos, etos a patos	64
5.1.2	Princip stylu	65
5.1.3	Rétorický princip	66
5.1.4	Krácení vět a odstavců	66
5.1.5	Upřednostňování aktivního rodu	67
5.1.6	Pozitivní fráze	67
5.1.7	Vynechání dvojitých záporů	67
5.1.8	Omezení dlouhých seznamů	67
5.1.9	Dobrý vizuální návrh	68
5.1.10	Hledání příkladů a analogií	68
5.1.11	Metafory	69
5.1.12	Sebekritika a ladění dokumentu	69
5.2	Systémový model	69
5.3	Vizuální model	69
5.4	Minimalistický model	70
5.5	Úlohově orientovaný model	70
5.6	Uzlový model	70
5.7	Další komunikační modely	70
6	Faktory návrhu hypertextu	73
6.1	Členění faktorů	73
6.2	Okolí aplikace	74
6.2.1	Uživatelský profil	74
6.2.2	Technické podmínky uživatele	75
6.2.3	Zajištění zdrojů projektu	77
6.3	Informační materiál	78
6.3.1	Pořizování informačního materiálu	79
6.3.2	Formování informačního materiálu	80
6.3.3	Přenos informačního materiálu	81
6.4	Reprezentace hyperdokumentu	81
6.4.1	Způsob reprezentace	81
6.4.2	Obsah reprezentace	82

6.4.3	Struktura reprezentace	86
6.5	Prezentace	89
6.5.1	Základní požadavky na prezentaci	90
6.5.2	Metafora aplikace	90
6.5.3	Test aplikace	91
6.5.4	Prezentace uzlů	91
6.5.5	Prezentace spojových bodů	99
6.5.6	Obrázky	102
6.5.7	Podpora navigace	106
6.5.8	Konzistence prezentace	107
6.6	Závěrečné poznámky k navrhování hyperdokumentů	108
7	Metodologie formálního návrhu hypertextu	111
8	Kvalita hypertextové aplikace a kognitivní problémy	121
9	Automatizovaná tvorba hypertextu z lineárního textu	127
10	Udržování hypertextové aplikace	131
10.1	Změna okolí hypertextové aplikace	131
10.2	Změna ve struktuře hypertextové aplikace	132
10.3	Jednoduchá údržba	132
III	Hypertext a Internet	133
11	World-Wide Web	135
11.1	Úvod	135
11.2	WWW — od minulosti k současnosti	136
11.3	Model klient/server	136
11.3.1	Klienti WWW	138
11.3.2	WWW servery	139
11.4	HTML konvertory a editory	139
12	Hypertext Markup Language	141
12.1	Úvod	141
12.2	Formální úprava HTML dokumentu	142
12.2.1	Ostré závorky	142
12.2.2	Tagy	142
12.2.3	Používání mezer	143
12.3	Úprava textu	144
12.3.1	Tagy pro bloky textu	145
12.3.2	Tagy pro volbu fontu	149
12.3.3	Tagy pro seznamy	154
12.3.4	Komentáře	155
12.3.5	Příklad úplného HTML dokumentu	157
12.3.6	Tipy pro úpravu textu	159
12.4	Hypertextové vazby	159
12.4.1	Základní principy	159

12.4.2	Interní vazby	161
12.4.3	Externí vazby	162
12.4.4	Externí vazby na interní cíle	168
12.5	Grafické informace	170
12.5.1	Grafické informace a WWW	170
12.5.2	Práce s grafickými soubory	172
12.5.3	Užití obrázků	176
12.6	A co dál?	178
13	Styl tvorby HTML dokumentů	179
13.1	Účel dokumentu	179
13.2	Cílová skupina čtenářů	180
13.3	Odkazy	181
13.4	Vzhled	183
13.5	Délka dokumentu	188
13.6	Grafika	189
13.7	Navigace	192
13.8	Ochrana informací	194
13.9	Kvalita	194
13.10	Netiketa	196
13.11	Obsah	197
14	SGML	199
14.1	Struktura, obsah, formát	200
14.2	Základní vlastnosti SGML	201
14.2.1	Deskriptivní popis	201
14.2.2	Typy dokumentů	203
14.2.3	Nezávislost dat	203
14.3	Základní koncepty SGML	204
14.3.1	Entity	204
14.3.2	Elementy	205
14.3.3	Typ dokumentu	206
14.4	Příklad DTD	207
14.4.1	Grafická prezentace DTD	210
14.4.2	Příklad instance	210
14.5	Použití SGML – výhody a nevýhody	211
14.5.1	Výhody	213
14.5.2	Nevýhody	216
14.6	Typické aplikace SGML	217
14.7	SGML a HTML	218
14.7.1	Lexikální syntaxe HTML	219
14.7.2	Identifikátory pro HTML Public Text	222
14.7.3	Ukázkový HTML dokument	222
15	Je na obzoru druhá generace?	225
15.1	Slabiny první generace	225
15.1.1	Bloudění v hyperprostoru	226
15.1.2	Autorské nesnáze	228

15.1.3	Omezení architektury	230
15.2	Hyper-G	232
15.2.1	Struktura dokumentů	232
15.2.2	Vyhledávání	235
15.2.3	Vazby vydělené z dokumentů	236
15.2.4	Architektura	237
16	Další vývoj WWW	239
16.1	Dynamika	239
16.1.1	Java, ActiveX	239
16.1.2	ASP	239
16.1.3	DHTML	240
16.1.4	JavaScript, Visual Basic Script	241
16.2	Vývoj HTML jako markup jazyka v souvislostech	241
16.2.1	CSS	241
16.2.2	XML	245
16.2.3	HTML 4.0	247
	Místo závěru	249
	Seznam obrázků	251
	Literatura	255
IV	Přílohy	263
A	Rychlý seznam příkazů jazyka HTML	265
A.1	Základní příkazy	265
A.2	Definice struktury	265
A.3	Prezentační formátování	266
A.4	Odkazy a grafika	266
A.5	Oddělování	267
A.6	Seznamy	267
A.7	Pozadí a barvy	268
A.8	Tabulky	268
A.9	Speciální znaky	269
A.10	Rámy	269
B	Přehled základních příkazů jazyka HTML	271
C	Definice typu dokumentu pro HTML 3.2	283